

Harmonisatie tarieven sportaccommodaties 2019

Aanleiding

De gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden zijn per 1 januari 2018 gefuseerd en opgegaan in de nieuwe gemeente Zevenaar. Het beleid van de gefuseerde gemeente dient binnen 2 jaar, dus op 1 januari 2020 geharmoniseerd te zijn, dit geldt ook voor de tarieven voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties. Deze zijn nog niet op elkaar afgestemd (zie bijlage 1).

In verband met de seizoensplanning van sportverenigingen wil de gemeente de nieuwe tarieven voor gebruik van gemeentelijke sportaccommodaties per 1 augustus 2020 implementeren. Om dit te bewerkstelligen wordt de nieuwe verordening huurtarieven sportaccommodaties aan de gemeenteraad voorgelegd. Deze notitie heeft betrekking op binnensportaccommodaties en buitensportaccommodaties.

Voor het bepalen van de hoogte van de huurtarieven voor gemeentelijke sportaccommodaties kunnen verschillende grondslagen worden gehanteerd. In voormalig Zevenaar is gekozen voor kostprijs-gerelateerde huurtarieven. De basisgrondslag is de gemeentelijke kostprijs van de accommodaties.

- Kapitaallasten
- Eigenaarslasten (OZB, overige heffingen en verzekering)
- Kosten van groot en planmatig onderhoud

Daarnaast zijn er nog andere factoren die meewegen in de hoogte van de tarieven:

- Welzijnsbeleid 'breed'
Het visiedocument 'Zevenaar van morgen' is het meest recente beleidsplan welzijn. In de visie is een verschuivende rol voor de gemeente beschreven: van bepalend naar faciliterend. Bovendien wordt gestreefd naar een passend voorzieningenniveau, waar onder op sportgebied. Dit vertaalt zich naar voldoende sportaccommodaties, maar met beheer en exploitatie hiervan op afstand.
- Sportbeleid
In voormalig Zevenaar is in 2013 een sportbeleid vastgesteld. Dit sportbeleid is na de fusie eveneens van toepassing verklaard op Rijnwaarden.
De centrale visie binnen het beleidsplan is als volgt: "De gemeente Zevenaar streeft naar voldoende aantrekkelijke, bereikbare en betaalbare sportvoorzieningen, waarbij multifunctioneel gebruik en samenwerking tussen sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente centraal staat". Het tarievenbeleid voor de huur van sportaccommodaties kan hierin een rol spelen door ervoor te zorgen dat de accommodaties tegen een aantrekkelijk tarief gebruikt kunnen worden.
- Subsidiebeleid
De stichtingen die sporthal Pauwengaard, de Burgemeester Habeshal en sporthal De Cluse exploiteren ontvangen een exploitatiesubsidie van de gemeente. In het nieuwe subsidiebeleid, dat eind 2019 wordt vastgesteld, is deze mogelijkheid er nog steeds. Om in aanmerking te komen voor een prestatiesubsidie dient de activiteit van de aanvragende organisatie aan te sluiten bij gemeentelijk beleid en bij te dragen aan het belang van inwoners van de gemeente. Gezien de doelstelling uit het sportbeleid is dit het geval. Het subsidie beleid is nog in concept en is nog niet vastgesteld door de gemeenteraad. Vaststelling is voorzien in de raadsvergadering van 18 december 2019.
- Omgevingsfactoren
Een te groot verschil in tarieven binnen de regio zorgt er voor dat er een ongelijkheid ontstaat tussen de verschillende verenigingen en hun burens/concurrenten. Te hoge tarieven zorgen voor maatschappelijke onrust en mogelijk wegtrekken van verenigingen uit Zevenaar. Te lage tarieven kunnen weer een aanzuigende werking hebben op verenigingen uit buurgemeenten, waardoor er minder ruimte is voor de eigen Zevenaarse verenigingen.

Voor de binnensportaccommodaties in de voormalige gemeente Rijnwaarden geldt bovendien dat de situatie anders is dan in de voormalige gemeente Zevenaar:

De binnensportaccommodaties zijn niet in eigendom van de gemeente maar van stichtingen, die de accommodaties exploiteren. Dit betekent dat het uitgangspunt eveneens anders is. Er is geen sprake van 'gemeentelijke accommodaties', de beheersstichtingen ontvangen wel een gemeentelijke exploitatiesubsidie.

Harmonisatie huurtarieven

De huurtarieven in de voormalige gemeente Zevenaar zijn in 2016 geharmoniseerd. De dekkingspercentages en huurtarieven zijn vergelijkbaar met die in omliggende gemeenten en gebaseerd op de (gemeentelijke) kostprijs.

De huurtarieven in de voormalige gemeente Rijnwaarden werden jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. Niet bekend is op welke wijze de hoogte van de huren is bepaald. De tarieven voor buitensport lagen hoger dan in de voormalige gemeente Zevenaar, die voor binnensport lager.

Gekozen wordt om de harmonisatie vorm te geven door de tarievenstructuur zoals die in de voormalige gemeente Zevenaar gold ook in de voormalige gemeente Rijnwaarden toe te passen. Voor gebruikers van buiten- en binnensportaccommodaties heeft dit verschillende betekenis.

Buitensport

Er zijn drie buitensportverenigingen in voormalig Rijnwaarden: voetbalverenigingen RKPSC, Rijnland en de fusievereniging Gelders Eiland (Aerd/Carvium - 2017). De laatste vereniging maakt in principe alleen gebruik van de accommodatie in Aerd.

De accommodatie van de voormalige voetbalvereniging Carvium wordt niet meer gebruikt. We zijn nog in overleg over toekomst van de accommodaties.

RKPSC en Rijnland huren beiden een accommodatie ter grootte van 3,5 voetbalveld van de gemeente. Harmonisatie zou voor de beide verenigingen een lichte kostendaling betekenen, omdat de huurtarieven van buitensportaccommodaties in de voormalige gemeente Rijnwaarden hoger lagen dan in de voormalige gemeente Zevenaar. In 2018 is, vooruitlopend op de harmonisering, reeds minder in rekening gebracht dan in de huurovereenkomsten is vastgelegd.

Met het Gelders Eiland zijn we nog in overleg over de toekomst van de accommodatie in Aerd. De harmonisatie van de tarieven zal hierin worden meegenomen.

Binnensport

De sporthallen in voormalig Rijnwaarden zijn particulier eigendom (stichting) en worden beheerd door vrijwilligers, veelal afkomstig uit of met binding met de 'vaste' gebruikers van de hal. Er is dus nagenoeg geen sprake van kosten voor de gemeente: de gemeente doet een jaarlijkse bijdrage in de exploitatie in de vorm van een subsidie, dit zijn de enige gemeentelijke kosten. De huurtarieven liggen lager dan in de voormalige gemeente Zevenaar.

Met de stichtingen is gesproken over de huidige stand van zaken rond het beheer van de accommodatie, de bezetting van de accommodatie en toekomstvisie van de stichting op het beheer. In bijlage 2 vindt u een weergave van de gesprekken.

De stichtingen leveren een bijdrage aan de leefbaarheid van de kernen doordat zij voorzieningen bieden voor de inwoners. Deze vorm van 'zelfwerkzaamheid' levert de gemeente eveneens een financieel voordeel op. De gemeente wil particulier initiatief faciliteren en stimuleren. Gekozen wordt daarom om in voormalig Rijnwaarden uit te gaan van de huidige verhouding met de voormalige gemeente Zevenaar en uit te gaan van een huurtarief van 75% van het 'Zevenaarse' tarief.

Op dit moment is er geen behoefte en draagvlak om de exploitatie van de accommodaties over te dragen aan de gemeente/Ataro. In de toekomst (indien de stichting bijvoorbeeld ophoudt te bestaan) vervalt de subsidie en kan de accommodatie indien dit gewenst blijkt (al dan niet om niet) in eigendom overgaan naar de gemeente. De exploitatie van de hal zou in dat geval toegevoegd kunnen worden aan de exploitatie van Ataro BV en het huurtarief gelijkgetrokken met de overige door Ataro BV beheerde accommodaties. Hierover zal te zijner tijd besluitvorming moeten plaatsvinden.

Concluderend:

De tarievenstructuur zoals deze in 2016 in de voormalige gemeente Zevenaar is vastgesteld wordt gehandhaafd. De (huurtarieven voor) accommodaties in de voormalige gemeente Rijnwaarden worden hierbij aangesloten. De consequenties van de harmonisatie zijn zeer beperkt: zowel voor de gemeente als voor de sportverenigingen verandert nagenoeg niets. De nieuwe tarieven worden jaarlijks door de raad vastgesteld in een tarievenverordening.

- A. De uitgangspunten voor de tarieven van gemeentelijke sportaccommodaties zoals deze in 2016 zijn vastgesteld blijven van toepassing.
- B. Voor de binnensportaccommodaties in de voormalige gemeente Rijnwaarden geldt dat de tarieven voor Zevenaarse verenigingen worden vastgesteld op 75% van de tarieven van de gemeentelijke accommodaties
- C. Voor de buitensport geldt dat de tarieven nu al vrijwel gelijk zijn. Harmonisatie betekent slechts het opnemen van de accommodaties in de voormalige gemeente Rijnwaarden in de verordening van de gemeente Zevenaar, wat een lichte kostendaling betekent voor deze verenigingen
- D. De raad stelt de tarievenverordening 2020-2021 vast
- E. Verenigingen worden schriftelijk geïnformeerd over de nieuwe tarievenverordening.

Bijlage 1: Overzicht tarieven 2018 Oud-Zevenaar en Rijnwaarden

In voormalig Zevenaar zijn diverse sportaccommodaties beschikbaar. Het betreft in totaal 6 buitensportaccommodaties, 3 sporthallen en 2 sportzalen. De sportaccommodaties in de voormalige gemeente Zevenaar worden beheerd door Ataro BV, hiervoor is een overeenkomst met de gemeente.

In 2016 is een nieuw tarievenbeleid vastgesteld, waarbij de hoogte van de huur is gerelateerd aan een percentage van de gemeentelijk kosten.

In voormalig Rijnwaarden zijn twee sporthallen, een sportzaal en twee gymzalen aanwezig. Deze zijn in eigendom van lokale stichtingen/verenigingen en worden door hen beheerd en geëxploiteerd. Daarnaast zijn er vier buitensportaccommodaties. Twee daarvan worden gehuurd van de gemeente door een lokale stichting/vereniging. Het onderhoud aan de accommodaties wordt, namens de gemeente, gedaan door Ataro BV. De beide andere accommodaties werden gebruikt door een tweetal verenigingen die kortgeleden zijn gefuseerd. Op dit moment vindt overleg plaats met de fusieclub over een huurovereenkomst voor één van beide accommodaties.

De huurtarieven van de accommodaties werden jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld.

De huur- en gebruikstarieven werden (en worden) in beide gemeenten dus op verschillende wijze bepaald en zijn ook niet gelijk. Na de fusie in 2018 dient het tarieven beleid binnen twee jaar te worden geharmoniseerd.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de huurtarieven voor de sportaccommodaties in de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden in 2018.

	Voormalig Zevenaar	Voormalig Rijnwaarden
Binnensport		
Sporthal	€ 40,99 (hele hal) € 30,75 (2/3 hal) € 20,50 (1/3 hal)	€ 44,00
- Verenigingstarief	€ 38,52 (5% korting) € 28,89 € 19,26	€ 28,78* € 19,67 € 11,20
Sportzaal	€ 18,72 (De Brug) € 17,60 (Angerlo)	€ 44,00
- Verenigingstarief	€ 16,87 (De Brug) (5% korting) € 15,86 (Angerlo)	€ 11,20*
Buitensport		
Sportveld	€ 1.658,00 (basistarief**)	€ 2.914***
Veldverlichting	€ 400,00	Nvt.
Atletiekbaan		N.v.t.
Jeu de boules		n.v.t.
Beachveld		n.v.t.

*: seizoenshuur, wordt berekend over 46 weken.

** : uitgangstarief, verenigingen groeien tot 2026 naar dit tarief toe

***: in werkelijkheid is in 2018 een ander tarief gehanteerd (€ 1.942)

Bijlage 2: Binnensport voormalig Rijnwaarden

De binnensportaccommodaties in de voormalige gemeente Rijnwaarden zijn niet in eigendom van de gemeente. Dit betekent dat er geen sprake is van 'gemeentelijke accommodaties' en zij formeel niet gebonden zijn aan gemeentelijk vastgestelde huurtarieven.

In dat kader van de harmonisatie van de huurtarieven zijn gesprekken gevoerd met de beherende stichtingen.

Sporthal Burgemeester Habeshal - Tolkamer

De sporthal ligt naast de voetbalvelden van de plaatselijke SC Rijnland. Onderdeel van de accommodatie zijn eveneens een aantal 'buitenkleedkamers' die worden gehuurd door de voetbalvereniging. De onder hetzelfde dak gelegen kantine wordt geëxploiteerd door een aparte stichting.

Tolkamer is een kleine gemeenschap met een bijbehorend sportaanbod. Vaste gebruikers van de hal zijn badmintonvereniging BVR, Turnvereniging LIOS, volleybalvereniging Rohda en voetbalvereniging Rijnland. De bezetting van de sporthal is beperkt. Toch slaagt de stichting er in een sluitende exploitatie te draaien. Er is een reserve voor onderhoud beschikbaar.

De stichting merkt wel dat het steeds lastiger wordt vrijwilligers te vinden die in het bestuur willen plaatsnemen. Dit is een punt van zorg.

Sporthal Pauwengaard - Pannerden

De hal maakt onderdeel uit van een sportcomplex waar ook de velden van voetbalvereniging RKPSC zijn gelegen. De stichting is eveneens eigenaar van enkele onderdelen van de sportvelden, met name de lichtmasten en tribune. De kantine wordt zowel gebruikt door RKPSC als door de binnensportverenigingen. De hal wordt voornamelijk gebruikt door (multi-)sportvereniging Pajodos en de plaatselijke basisschool. Ook schietvereniging 't Gulden schot huurt een eigen ruimte in het complex waar ook een fitnessruimte aanwezig is.

De bezetting van de hal is beperkt, er is ruimte om nieuwe sporten/verenigingen een plek te bieden. De stichting merkt dat in de omgeving vaak niet bekend is dat er in Pannerden een sporthal staat waar ruimte beschikbaar is.

Het lukt de stichting op dit moment om een sluitende exploitatie te handhaven, maar hierin zit weinig ruimte. De scherpe verhoging van de OZB na de gemeentelijke herindeling heeft ervoor gezorgd dat er veel minder ruimte in de exploitatie is dan voorheen. Ook levert de huidige tarievenstructuur onvoldoende ruimte om te 'ondernemen': wat meer vrijheid om zelf tarieven te bepalen levert mogelijkheden op om nieuwe gebruikers aan te trekken.

De stichting merkt dat het steeds lastiger wordt om mensen te vinden die een bestuursfunctie willen aanvaarden. Met de vaste gebruikers van het complex wordt daarom bekeken of het mogelijk is om op te gaan in één bestuur. Men kan zich ook een variant voorstellen waarbij de hal overgaat in gemeentelijk eigendom en door Ataro geëxploiteerd wordt.

Sportzaal De Cluse – Herwen

De sportzaal maakt onderdeel uit van het buurthuis in de kern Herwen. Het gebouw bestaat sinds 1971 en wordt geëxploiteerd door een vereniging van 'vaste gebruikers' (o.a. tafeltennis, badminton, schutterij, muziekvereniging). Het dorpshuis is 7 dagen per week geopend en wordt volledig met vrijwilligers beheerd. Naast het bestuur zijn dit een zevental 'vaste' barvrijwilligers en een onderhouds-/klusploeg van ca. 30 personen. Het bestuur ervaart op dit moment geen probleem bij het vinden van voldoende vrijwilligers, maar merkt wel dat de bereidheid om vaste taken te aanvaarden minder groot is dan helpen bij incidentele klussen. Op dit moment ziet men echter (nog) geen noodzaak om na te denken over een andere wijze van beheer en exploitatie.

De bezetting van de sporthal is beperkt en staat onder druk: door de fusie van de handbalvereniging zijn de meeste trainingen en wedstrijden verplaatst naar sportaccommodaties elders in de gemeente. Het lukt de vereniging om een sluitende exploitatie te houden, waarin ruimte is voor reserveringen voor groot onderhoud (hiervoor is een meerjarenplan opgesteld).

Bijlage 3: Uitgangspunten tarievenbeleid

Huurtarieven voor de gemeentelijke sportaccommodaties kunnen op verschillende wijze worden bepaald. In de gemeente Zevenaar worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Een eenvoudig en transparant systeem voor het bepalen van de huurprijs
Een eenvoudig tariefsysteem voor gelijkwaardige accommodaties, zonder onderscheid in zaken als oppervlak of leeftijd van de accommodatie.
2. De gemeentelijke kostprijs voor de accommodaties vormt het uitgangspunt bij de bepaling van de huurtarieven.
Om een reële huur te kunnen bepalen is onder meer een overzicht van de kostprijs van de gemeentelijke accommodaties nodig. Op basis van de kostprijzen kan een dekkingspercentage worden bepaald dat door middel van verhuur aan gebruikers wordt door belast.
3. De kostprijs wordt bepaald per veld/zaal.
In de bepaling van de hoogte van de kostprijs worden de kosten van faciliteiten en voorzieningen in en rond de accommodatie die niet direct met de sportuitoefening te maken hebben (zoals reststroken, bosschages, verhardingen en terreinafrastering) niet meegerekend.
4. Tarieven geldig per seizoen (dat gelijk loopt met een schooljaar en niet per kalenderjaar
Het vaststellen van tarieven per sportseizoen is voor verenigingen overzichtelijker omdat zij meestal met een seizoensbegroting werken. Dit betekent dat zij in hun seizoensbegroting rekening kunnen houden met bekende tarieven en niet halverwege het seizoen worden geconfronteerd met kostenstijgingen.
5. Stimuleren van regelmaat en spreiding
Vaste gebruikers die gedurende langere tijd accommodatie inhuren ontvangen een korting op de huur.
6. Toewerken naar uniforme tarieven
Het uiteindelijke doel is dat aan elke vereniging dezelfde huur wordt berekend. Gelet op het feit dat, als gevolg van het berekenen van een (percentage van de) kostendekkende huur, de huurtarieven substantieel verhoogd zouden kunnen worden, zal daar waar nodig een overgangsregeling worden getroffen.
7. Marktconforme tarieven
Er is een vergelijking gemaakt met tarieven uit omliggende gemeenten. De tarieven in de gemeente Zevenaar zijn hiermee vergelijkbaar.
8. Unieke voorzieningen
Accommodaties die slechts in één van de oude gemeenten aanwezig is behouden vooralsnog hun huidige tarief. Dit geldt voor de atletiekbaan, het beachveld en de jeu de boules baan in de voormalige gemeente Zevenaar.